

ZEMPLÉN.

Előfizetési ár:

Egy évre 6 frt.
Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 f. 50 k.

Előfizetési pénzek
valamint minden köz-
lemény a szerkesztő-
séghez S. a. Ujhelybe
bérmentv. küldendők.

Kéziratok nemadat-
nak vissza.

Nyílt térben egy
sor 10 kr.

Hirdetési díj:

3 hasábos petit sor
egyszeri hirdetésnél
5 kr.

Többszörinél olcsóbb.
Bélyeg díj mindig
30 kr.

Előfizetések és hir-
detések felvételnek
Lövy A. könykeres-
kedésében és a szer-
kesztőségénél.

Közlöny a társasélet,
közgazdaszat, irodalom s humor köréből.

14-ik szám.

április 6-án 1871.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

II-ik évfolyam.

X S. a. Ujhely, ápr. 6-án.

A községek rendezését tárgyazó törvény-
javaslatot az országgyűlés majoritása, itt-ott
lényegtelen módosításokkal megszavazta. Sem-
mi kétség: hogy az a főrendiház retortáján, e
japáni imádkozó gépen is úgy amint van, mi-
hamarább keresztül megy, mely proccessus
után a legfelsőbb királyi szentesítés is rövid
idő alatt bekövetkezik.

Hogy e törvényjavaslat az 1848-iki elvek,
az egyenlőség, és a valódi demokraczia esz-
méinek meg nem felel, sőt azokkal homlok-
egyenest ellentétben áll: felesleges volna bizo-
nyítgatni, s hogy e törvényjavaslat — mely
ellen a legloyalisabb megyék és községek is
reprezentáltak — mégis keresztül ment, tulaj-
donitható azon iránynak, melyet a jelenlegi
kormány zászlajára irt, s amely irány korrekt
kifejezését a legmerevebb központosítási rend-
szerben találja meg.

Az emberi haladásnak egyik alapfeltétele:
a történelmi fejlődés, ez a társadalom
folytonosságából folyik. Ősi alkotmányunkban
a rendi képviselőlet eszméje volt uralkodó, míg
az 1848-iki törvények a rendek előjogai és sza-
badalmait az állam népképviselőlet rendszerével
olvaszták össze, s ezáltal a polgári szabadság
és egyenlőség megszilárdításának raktak le
alapot.

S mi történik most 23 év után?!

A köztörvényhatóságok s községek rende-
zésénél a történelmi alapot csaknem teljesen
mellőzve látjuk. Az önkormányzat edzett da-
liája, — mely a legzivatárosabb száza lokban
egyedül menté meg a hazát a külellenség, mint

az anarchiától — vásári koldusként, iszonyun
megbénítva áll előttünk, s midőn végre is „oly
sok vizály után“ a nép fölvetetett az alkot-
mány sáncaiba, s a születési arisztokraczia ki-
váltságai vele jogosan megosztattak. most 23
év után kormányunk visszamegy a sötét
századokba, s az 1848-iki véráldozatok árán
szerzett jogelvet, a virilis szavazat behozatala
által, egy másik szörny, a birtokaristok-
raczia Molochjának torkába dobja áldozatul.

Országgyűlésünkön, a közjogi kérdés sző-
nyegre hozatalakor sem volt oly elkeseredett
harcz, mint ez elvi kérdés fölvetésénél. A valódi
liberalizmus visszaborzadt ezen, a tulajdonra
alapított őskori alkotmány mumiájától, amikor
is csupán a pénz és fekvő vagyon birt becsér-
téssel, holott ez időktől talán misem változott
meg annyira mint a tulajdon fogalma,
mely alatt ha most is csak földbirtokot érte-
nénk, akkor az ész, hazaszeretet, áldozatkétség,
szóval mindazon erkölcsi tulajdonoknak — me-
lyek az emberiség boldogításának egyedüli
emelyüi — értéktelen hiábavalóságok bélyegét
sütnék homlokára.

A történelmi fejlődéstől eltérés, legyen az
bár egy absolut hatalom parancsszava, vagy
alkotmányos eljárásnak következménye, —
végeredményében mindig egy és ugyanaz ma-
rad. Ha visszatekintünk a 48 utáni szomorú
emlékezetű időkre, a többek között nem látjuk-
e bennök az erkölcsök teljes depravációját?
Nem látjuk-e azt különösen a közelebbi provi-
zorium alatt, midőn a nemzet génusza, törté-
nelme és törvényeivel ellenkező folytonos expe-
rimentációk, csaknem érzéketlenné tevék ifju-
ságunk nagy részét a valódi alkotmányosság

iránt. A hivatal-vadászat ez időkben igazán ijesztő mérvet öltött magára, s az egyedül üdvözítő politikai morál az opportunitás lón, mely alatt mint villámhárító alatt, a jogosult vádak menykövei ellen, mindenki, aki csak eldobá elveit, — egész biztonsággal meghuzhatta magát. És ez mind az absolutismu alkotmányosdi játékának következménye volt. Ilyen lesz az körül-belől a valódi alkotmányosság levegőjében megfogamzott, de a magyar nemzet historiai multjának keretébe be nem illeszthető virilis szavazatok behozatalával is, s mint az A. L. helyesen mondja: nem lesz más következményök, mint hogy megfogják lankasztani a polgároknak az érdekeltséget a közügyek iránt; a politikai indifferentismust, a zsarnokság ezen főforrását nagyra növesztik, s az értelmiség rovására, a községek vezetését oly kezekre játszhatják, melyekben az önkormányzat valódi torzképpé fog fajulni.

No de mind ezen most már nem segíthetünk. Alkotmányos érzelmű ember, pedig hasonló faktorok befolyásával ténynyé emelt dolgok lótt. kivált ha azok a törvény konkrét alakját öltik magukra — egész kézséggel megszokott hajolni; s ha ez, s több más hasonló intézménnyel szemben — melyeknek létrehozásánál nem a valódi szabadság, de talán pillanatnyi politikai szükségesség volt irányadó — aggályainkat felsoroljuk, ezáltal nemcsak hazafiúi de lapirói kötelességünknek is eleget teszünk.

Mikor lép e törvény életbe? egész bizonyossággal meg nem mondhatjuk, de a miniszter szavaiból következtetve azt hisszük: minél előbb.

A méh és pók ugyanegy virágból az első mézet, az utóbbi mérget szí. Legyünk az elsők. Ami jó van e törvényekben használjuk fel. Községeink özönviz előtti állapota oda utasít: hogy ezt is két kézzel ragadjuk meg, s bontakozzunk ki valahára azon hinárból, mely emelkedésünknek e téren is eddig utjában állt.

Ha valahol nálunk S. a. Ujhelyben érezhetők a községi rendezetlenség hátrányai. Városunk önállólag semmi tekintetben sem mozoghat, már pedig helyzeténél fogva ugyis mint székhely s Felső-Magyarország vasuti forgalmának leendő központja hivatva van: hogy nem csak első folyamodásu bírósággal legyen felruházva, de közgaz-

gatási téren is az őt megillető hatáskört foglalja el.

Hanem ekkor aztán más emberek is kellenek a gátra!

A virilistáknak. Ujhely város e „peer“-jeinek lesz fentartva a nehéz munka. Forró óhajunk: oldják meg azt a valódi haladás szemében, s ekkor, de csak is ekkor heged be némileg a seb, melyet kormányunk, e közepkori theoria életbeléptetésével, a népképviseleti rendszeren ütött.

Borúth Elemér.

A s. a. ujhelyi izr. hitközség haladópartjához!

„Proximus ardet Ucalegon“ ezt kiáltjuk mindazon hitfeleink fel. kiknek szívökön fekszik a haladás és művelődés érdeke. A s. a. ujhelyi izr. hitközség kebelében válság ütött ki, mely az eddig tétlen passivitásban maradt haladópartnak cselekvési idejét elérkezettnek tünteti föl, és melyet föl nem használni mulasztás volna a felvilágosodás és korszellem követelményei, ker. polgártársaink és a magyar haza érdekei iránt.

Az 1868. évi congressusba történt választások lezajlása után a városunkban dicső és nemes küzdelem után elbukott haladópart teljesen tartózkodott minden befolyástól h. községi ügyekre és odahagyva a küzdőtér átengedte a hitközség vezetését a vak buzgóság és tudatlanság elemeinek, támogatva zsoldosok által, kik csak a zavarosban halászhatnak.

Természetes következményei el nem maradhattak. A fölülkerekedett ugynevezett orthodox párt vezérei, életföltételök lévén a zürzavar és rendetlenség, el nem fogadták az országos congressus szervezési munkálatát, mely ellenében, mint héber jezsuiták, kiknek semmi eszköz nem rossz, azon hazug rágalommal éltek, hogy a lelkiismereti szabadságot és vallásos meggyőződést korlátolná, sőt egyenesen az orthodoxok kiirtását czélozná. Mint a lelkiismereti szabadság bajnokai léptek fel, kik csak a türelmetlenség és vallási gyűlölség magvait hintették örökké, kik az egyetlenség tüzet folyton szították községünkben, kik csalhatatlan-

ságot igényelve magokkal szemben ellenvéleményt tőrni sem akartak! És miután a haladó párt tevékenységökre teljes közömbösséggel felelt, üldözési dühök a chassid felekezettük ellen irányult, kiknek vallásos érzetei kihívó zsarnoksággal sértettek; míg végül terroristikus módon a községi jogoktól is megfosztattak. A pártviszály terjedése folytán jelenleg az előljáróság megbizhatlan és házsártos jellemű egyénekből alakult, s a régi jogtalanságok naponta új erőszakkal tetéztetnek.

Hitközségünk immár a teljes bomlás stadiumába jutott. Az orthodoxia józanabb és mérsékeltebb része rég hátat fordított ez üzelmeknek és infallibilis rabbink hiába szórja anathemáit. Halálos csapást mért azonban a husmopolium megszünte, mi által a községi jövedelmek legdusabb forrásai bedugultak.

Semmi kétség, hogy egy, a haladó párt által alapítandó új hitközségbe az előbb ellentétes állást foglalt párt számos tagjai is belépnének.

Kérjük tehát a haladó pártot, ne szalassza el a reája nézve oly kedvező alkalmat, melyben elveit győzelmesen érvényre juttathatja. Bontsa ki zászlaját, melyen a felvilágosodás és nemzetiesedés magasztos jelszavai fénylenek! Alapítson széhesfehérvári, nagyváradi, ungvári elvbárátkink példájára külön haladó elvű hitközséget, melynek szelleme magyar, alakja korszerű és célja világosság legyen.

Gondolja meg a párt, hogy nem elég kezeit mosogatva mondani: „Hálát adok Istenem, hogy nem vagyok olyan mint ők“.

Vegye tekintetbe, hogy elvért küzdeni és áldozatokat hozni kell, különben győzelme nem lehetséges.

Szavainkat leginkább a volt haladó párti választási bizottmányhoz intézzük, melynek tagjai a párt bizalmát birják és ép ezért hivatva vannak a kezdeményezést megragadni.

Néhány haladó párti

Egy szakember szavai.

I.

Alig zajlott le az Europa nyugati részét dúló vihar, és máris keleten érezhető ana bizonyos vilálanyszag, mely forró tikkasztó nyári napokon a zivatarok képzését jelezni szokta.

Tagadhatatlan, hogy keleten nagy harcok nagy események készülnek, melyekben monarchiánknak is — akár akar, akár nem — részt kell vennie. Jó lesz a nem katonáskodóknak is e gondolattal megbarátkozni, jó lesz a közelgő vesz minden lehetséges phazisát már most tanulmányozni, hogy a meglepetés majdani lehangolást ne idézzen elő, és hogy a megpróbáltatás ideje minket minden eshetőségre kellően elkészülve találjon: Ez az egyedüli út nemcsak monarchiánk területi épségét biztosítani, de még az e célból hozandó áldozatokat is a lehető legkisebb mértékre leszállítani, mert „jaj a legyőzöttnek.“ Eltekintve minden egyéb csapástól, melyet a szerencsétlenül folytatott hadjárat reá mér, már pénzügyileg is — hadikárpótlás sat. fejében — oly terhek rovatnak vállaira, melyeknek felével is biztosítja vala sérhetlenségét!

A Vesuv lejtjén létező szemléldében a delejtü ingadozásai a közelebb várható kitörések időpontját majdnem mathematikai pontossággal jósolják. Nem birunk ugyan oly készlettel, mely honunk békeállapota megzavarásának időpontját szintén előre tudunkra adná, de ennek szerepét átveheti a vizsgáló — okok és hatások közti viszonylatokat ismerő ész, mely majdnem biztosan megjósolhatja azt az időpontot, melytől kezdve kényszerítve lehetünk északon és keleten állami létünkért és ezzel nemzetünk politikai életeért az első harcot vívni, melynek következményeitől függ nagy részt a későbbi események fejlődése, mert ha a lassankinti elvárás lehetőségét ki akarjuk kerülni, okvetlen szükséges, hogy már ez első hadjáratra is úgy készüljünk, mintha az az utolsó — a lét és nem lét fölött háttározó lenne.

Ha az orosz vasuthálózat, az orosz sereg jelenlegi szervezését és felfegyverzésének állapotát tekintjük, meggyőződünk, hogy ez állam még ma nem képes, tevéleges külségtség nélkül, államunkkal a csatatéren sikerrel szembe szállni. De ha jelenlegi tevékenységét nem mérsékli és ha a nyiltan szemlélhető készülődésén kívül a honunk talaja alatt haladó titkos aknákat is oly erélyvel tovább építi a mint azt három év óta teszi, akkor talán nem csalódunk, ha azt állítjuk, hogy az 1872-dik év vége felé Oroszország támadó képessége védállapotunk jelen színvonala fölé emelkedendik.

Emberi számítás szerint tehát másfél eszten-deig készülhetünk még. Ez időszak mikinti fölhasználásától függ politikai — és ezzel a minden egyesre kiható anyagi jövőnk is.

De hiszen nem teszünk-e mindent, hogy a legközelebbi hadjáratnál seregeink számosan és jól felfegyverkezve érhessenek a hadszínhelyekre, fogják sokan kérdezni, kik a magyar nemzetnek e tekintetben tanusított határtalan áldozatkészségére utalhatnak? Igen, Magyarország sem pénzzel, sem fiaival nem fukarkodott, valahányszor a monarchia védeszközének kiegészítése vagy szaporítása áldozatokat követelt; amde ezzel még csak részben lett segítve — a nagy feladat azonban még koránt sin-

csön megoldva. E czél elérésére nemcsak áldozatkészség az ország részéről is kívántatik. Ha a közös hadügyminiszterium az ikerállamok védállapotba való helyezésében csak félannyi erély és józan ítélőtehetséget tanusított volna, mint a mennyit az alakilási nehézségekkel küzdő magyar honvédelmi miniszterium rövid léte alatt kifejlesztett, akkor nyugodtan nézhetnénk a veszély elé — monarchiánk épsége biztosítva lenne; ez azonban nincs így.

Nem akarjuk kizárólag a mostani közös hadügyiséget vádolni, hibáztak — még pedig az egész monarchiára nézve súlyosan — mindazon ügyerek, kik 1856 óta a közös védelem tárczáját viselték és nem tettek semmit, hogy a majdan a kelet felől mindenestre érkező vihar ereje közel a határszélékhez megtörethessék.

Az imént lefolyt 22 év alatt a monarchia több mint 300 millió forintot költött erősítésekre; ez összegből vajjon mennyi fordított a monarchia kelet észak-keleti hadszínhelyeinek állandó erősítésére? Alig 4—5 millió; és e pénzen is csak a hadviselés mai modorának többé semmiképen meg nem felelő oduk tartattak fen.

Van-e katona, ki pl. a jelenleg működő hadseregek nagyságát és a vontassövü tüzérség hatását tekintve, Gyulafejérvárt jelenlegi állapotában oly várnak menné tartani, mely nagy hadsereg működési alapjául szolgálhatna? Pedig az erdély-moldvai határszéléktől egész Komáromig ez az egyedüli vár, mely közvetlenül az ellenség működési vonalába esik.

K á p o l n a y. *)

Azt álmodám...

Azt álmodám: az égben voltam —
Boldogság ült ott minden arczon,
Örültem, hogy az angyalok közt
Lecsilapul majd örök harszom!

Megutáltam e hizalgó fajt,
Meggyülöltem az égi csendet —
A szívnek nincs ott édes álma!
Hurjain csak zsolozsma zengett!

Az ajak fonnyadt, nincsen pirja,
A szem oly bágyadt, nincsen lángja,
A kebel sívár, nincsen vágya! —
A rózsá halvány, a fű sárga!

Örök, unalmas, fényes nappal!
— Az angyalok borsót szemelnek —

*) Jelen cikk a „Katonai Közlöny“-ben jelent meg, minthogy pedig a nevezett szak lap, tudtunkkal nem jár városunkba, kötelességünknek tartottuk azt rendkívüli horderejénél fogva olvasóközönségünkkel megismertetni. Szerk.

Jobb lemn a földön tévelyegni —
Tövis közt járni a kebelnek!!

Gercselyi Aurél.

Ez is akkor történt.

Történeti beszély.

Jelige: Szabadságért föláldozom szerelmemet.
Szerelmemért föláldozom az életet.

Petőfi.

— — — Ez is akkor történt...
Egy kő dobott a sima tóba, és nyomában ezer habfodor keletkezett... Mindenik fodor ezerec szült szétáramlása közben... aztán beleütődött némelyik a sáros partba és — nem volt a habfodor többé.

— — — Ez is akkor történt...
A sötétben elindult egy varázsfény, — sóvárogva néztek a tapogatózóik, — aztán sientek utána hogy meggyujtsák szövetnek őket... Olyan jól esett szemeiket megdörzsölni, látni újra... De a Gonosz megirigyelte örömeiket, nagyon bántotta szemét a Világosság... s felkelt ellene a pokol lakóival...
— — — Ez is akkor történt...

I.

Nagy-Ernyeden volt az.

Épen a főutcza kellőközepén lakott Zalakiné asszonyom az ő egyetlen Katinkájával. Öreg volt már az istenadta. Akkora rézkeretű pápaszemet viselt az orrán, mint egy pár zsemlye...; de fiatal volt a leánya... fiatal és szép... Fekete volt szeme, haja, fehér az arca meg a válla... piros csak az az iczi piczi ajka...

Volt nekik egy szeretett rokonuk: Zalaki Ábrahám uram, boldogult atyjuk édestestvére. Ez ellátogatott hozzájuk minden délután... no meg néha magával hozta öcsesét Andort is... Ezen a két férfiu kívül nem igen sok látogatója volt az özvegyi háznak... Magokba vonultan éltek ők nagyon.

Annak az „Ábris bácsinak“ meg az a jó szokása volt, hogy belépvén sógornéjához, a „jó nap“ után leült egy nagy bőrös székre, mely mindig ott állott a kályha mellett téibe — nyárba' az ő számára, s ha valami beszélni valója volt, hát legelőbb is magában dörmögte el. Zalakiné asszonyom olyankor mindig eltévesztette a kötést, mert roppant szerette volna hallani „Ábris bácsit“, s előrenyujtott nyakkal ki-kilesett a pápaszem mellől, s ha ilyenkor lejtett egy „lyukat“ már azt istenuntáig igyekezett feltűzni minek utoljára is a lett a vége, hogy ráriasztotta Ábris bácsira, hogy mármust mondja el mit tud, ha miatta ilyen zavarttá lett a munkája.

És elment hozzá leülni a kályhához.
— Haj, haj! sohajta az öreg ur.

— Mi ujság Ábr. bácsi? Igaz, hogy fellázadtak az oláhok? hogy — — ?

— Haj, haj! igaz bizony.

— Jaj, ne rémítsen el. . .

— Nem én, dehogy rémitem: nem kell attól félni; majd lecsilapulnak; de azért magában megint utána tette, hogy:

— Haj, haj!

Természetes, hogy ezt csak sugva beszéltek hogy „az” meg ne hallja.

Rövidség okáért Katinkát így hitták maguk közt.

Andornak meg ilyenkor a neve „amaz” volt.

„Az” meg ott ült az ablaknál. Letekintgetett az utcára; nézte a járó-kelőket s magyarázgatva magának azokat a zavart arcokat, melyekkel az egymással összejövők beszélgettek.

Különös is volt az.

Két ember összejött az utcán; egy pár szót váltottak, aztán odébb akart sietni az egyik, de a másik megragadta bekecse szárnyát s nem akarta bocsátani. Isten nevében kérte hogy beszéljen még valamit. Aztán jött hozzájuk több is. . . összedugták a fejüket hogy valaki meg ne hallja a mit beszélnek, s ilyenkor az utoljára érkező nem tudván helyet találni fejének a többi közt, odább ment hogy fogjon magának valakit a ki neki ujságot mondjon.

Mert az ujság akkor rémitő sok volt.

Most az oláhok jöttek, majd a szászok; most ezt a várost pusztították el, majd amabban a faluban sütöttek meg elevenen a lakosokat. . . Gyászos ujságok még a történelemben is.

Persze Katinka abból, mit azok egymásnak fontos képpel elmondtak, mitsem érthetett meg. Uta magát nagyon.

Valaki benyitotta az ajtót, Katinka hátranézett, aztán gyerekes örömmel sietett a belépő elibe.

Andor jött.

De a — különben vidor — fiatal ember most komoly volt, s nem viszonzá a szokott módon barátnéja szívélyes csevegését.

Most az egyszer ő is csak a kályhához ült le, a hol a két öreg már beleunt tanakodni a „világ folyásán”.

Andor komolysága annyira feltűnő volt előttük, hogy Zalakiné elhitte magában miszerint: „ez a fiu bizonyosan ujságot tud”. Nem is túrtöztette magát sokáig, s talált ürügyet, hogy leányát kiküldje szétnézni a konyhában s aztán neki esett Andornak, hogy:

No?

— Parancsol asszonynéném?

— Mi lelt? tán valamit hallottál?

— Nem én, semmit egyebet annál, hogy a csöcselék oláh népet szétverték.

Ábris bácsi nem hitt a fülének.

— Mit beszélsz te fiu? s még sem örülsz?

— Hogy ne örülnék, de egy más mondani való is lenne.

Jaj de Ábris bácsi most nem hallgatott senki fiára. Felugrott a bőrszékéről s odaállott Zalakiné asszonyom elibe, és elmondta neki 70-szer;

— Ugy-e hogy mondtam.

Azután mikor le akart ülni, nem lelta a helyét, karos székét eltévesztette s majd beleült a sógornéja ölibe.

— Ugy-e hogy mondtam.

E perczen odakünn zene hangjai voltak hallhatók, mire Katinka is beszaladt. — Toborzó honvédek mentek az utcán.

Csajj fel öcsém katonának

Jobb lesz dolgod mint apádnak!

Olyan egyszerű mégis lelkesítő nóta volt ez.

Odamentek mind az ablakhoz. . . Gyönyörködtek a deli honvédekben.

— Én istenem! sóhajtá Andor beh szeretnék köztük lenni. De mit csinálnak akkor ezek védtelenül?

S itt Ábris bácsin kívül Zalakinét és leányát is érté.

Ábris bácsi le is ment beszélni egy honvéddel, s feljöve tüzzel adta elő: hogy ugrasztották meg a honvédek az oláhokat, a pokolra valókat; hogy egyik Krimiában a másik meg Kamcsatkában fogja magát észrevenni, úgy elszaladt mind.

Csak Andor maradt szótlan, s míg az öregek megint új kedvvel folytatták beszédüket a szokott helyen, nem is figyelve „arra” meg „amarra”, Katinka odament hozzá, s azt kérdezte, hogy miért nézi még most is olyan sokáig a honvédeket. . .

Ő aztán kimondta az igazat:

— Ott szeretnék köztük lenni.

— Igen? ott szeretnél lenni?

És úgy reszketett, hogy nem tudott volna többet mondani.

Az ifju benne volt, folytatnia kellett.

— Kettőt szerettek végtelenül. . .

Katinka arcza fellángolt, pirulva nézett Andorra mintha kérdezni akarta volna: Ki az a kettő?

Az meg mintha elértette volna a szép leány gondolatát megfelelt neki:

— Az egyik hazám.

Aztán halvány lett a szép leány. . . Ugy félt, hogy az, kit ő oly odaadással szeret olyan régen, igen régen, nem az ő nevét fogja mondani másodiknak, jobb lenne tán, ha nem is mondaná meg. . .

De az ifju nem várta hogy kérdezzék.

— A másik te vagy Katinkám.

És a szép leány megint piros lett mint az égő tűz. Csak az ifju kezeiben nyugvó keze reszketése felelt e szavakra.

— Szeretlek. . . szeretlek. . . látod hogy nem tudok beszélni a boldogság miatt.

Andor folytatta.

— Mennyire szeretlek téged, mutatja az, hogy nagy lelki küzdelmembe került, míg elhatározám, miszerint karomat hazámnak felajánlva téged itt

hagyjalak. Hogy mennyire szeretem hazámat mutatja az, hogy mégis elhagyom darab időre boldogságom angyalát — tégedet!..

A lelkesülés e percében oly magasztos volt az ifju, hogy szerelmese szemei csodálkozva maradtak rajta, s látszott hogy büszke rá, miszerint hazája után őt szereti legjobban.

Honleányhoz illő gondolkodás.

Az öregek is kibeszélték magokat, és Ábris bácsi megértve Andor elhatározását, jó kedvvel ve-regeté meg vállát, s hozzá tette mosolyogva.

— Elmehetsz már, nincs rád szükség itthon, bízd rám az asszonyokat.

(Folyt köv.)

Tárogató.

× A s. a. ujhelyi téglá és cserépgyár részvény-társulat f. hó 3-án tartotta meg évi közgyűlést. Az igazgatói jelentésből meggyőződhetek a részvényesek, hogy a vállalat nagyon is életrevaló, mit leginkább az is bizonyít: hogy a tavali abnormis körülmények folytán is a részvényeseknek 100 frtos részvény után 20% jutott osztalékul.

— Multi hétfőn tartott országos vásárunk egyike volt a legnépesebbeknek. A kézműipari cikkek szokatlan kelendőségnek örvendtek, mely körülmény oka leginkább a küszöbön álló husvéti ünnepekben keresendő, amikorra hagyományos szokás szerint, mindenki igyekszik valami újat szerezni magának. A szarvasmarha ára igen magasan állt, míg az életnemüeknél némi pangás volt észlelhető. A népes vásár a tolvajok és zsebmeteszőknek is kedvezett, amennyiben a többek között egyik barátunknak is megkönnyebbitették zsebjét tárczájától.

— F. hó 18. 19. és 20-án egy Gallicziából hazatérő huszárezred fog városunkon átvonulni.

— Jövő májushó elején s. a. ujhelyi ifjak és hölgyek jótékonycélú műkedvelői színelőadást rendeznek.

— A tiszai ágost. hitv. superintendensi méltóságára rozsnyói lelkész és gömöri főesperes Czékus István 92 anyaegyházi szavazattal megválasztott.

— A magyar korona területén f. évi ápril hóban az ezüst-árkeletpótlék valamennyi, ennek beszedésére jogosított és e jogot igénybe vevő vasutakon 20%-al lesz számítandó.

— Latabár elkésett. Az előadási engedély Hnbay részére adatott ki a központi főszolgabíró által. Hnbay társulata jelenleg Eperjesen van, s mint mondják, személyzetével operettek is ad elő.

— A közelebb elhunyt Danilovics J. városi aljegyző helyébe Kovalszky Gyula válaztatott meg.

Nem lesznek honvéd-zenekarok. A honvédelmi minisztérium teljesen felhagyott azon egy

ideig táplált szándékkal, hogy a honvédkerület rancznokságok székhelyein honvédzenekarok tassanak fel, s több honvédzászlóaljnak ebbel szemelémét ujabban egyenesen megtagadta.

— A földművelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. minisztérium a fenálló még felállítandó gazdasági tanintézetek, vizegképezdek és földműves iskoláknak jól készült tanárokkal leendő elláthatása, esetleg vándortanítóképzettetése céljából, a következő 187 $\frac{1}{2}$ -iki tanév hat, a gazdasági tanítói pályára készülő fiatalok bert szándékozik egyenkint nyolczszáz forintnyi lamsegély mellett jelesb külföldi tanintézetek gatasára kiküldeni. Ezen hat ösztöndíj elnyerő pályázat hirdettetik, melynek módozatai a „Bpesti Közlöny“ hivatalos részében olvashatók.

(A—d) Mentől kisebb az ember, nagyobb kiált s annál szemtelenebbül. Ma a foederált Magyarország alkotmánya fekszik elő az ujdéki „Zasztova“ vezércikkében. Mi Szvetozár községi autonomiát kér, azon túl mi „nép“ számára a jogegyenlőség alapján közigaztási és törvényhozási autonomiát, mit ő decompositiónak nevez (decompositió szót alkalmazni ismervén). De még ezzel nincs vége, ő nemcsak népek (szerbek, tótok, ruthenek cigányok számára kéri az önálló törvényhozást a belpolitikában, igazság-, vallás- és közoktatási ügyekben nem minden törvényhatóság számára is, s kijelenti, hogy míg ezt el nem éri, addig „államjogi opponens marad, már mint a „Zasztova“ Mint ezek következik a tágabb értelemben vett conföderáció Magyar-Szlavon (t. i. a felső tótvidék) és Szerbia között; azután végre a legeslegtágabb értelemben vett conföderáció a „hárommegy királyság és a „Vojvodinával.“ Az ember azt hinné, hogy „Zasztova“ szerkesztője nem Váczott, hanem a tómezőn tölti fogsága idejét.

Nyílt posta.

R. R. T—n. Küldeménye nem közölhető. Azok jók, de nem újak, a versek azonban újak de nem jók.

K. L. Jó, de azon ominosus hidvám már levágott „A kath. kongressusról“. Érthetlen eszmezavar, papirkosár emésztheti meg.

M. Zs. Ön azt írja nekünk: miszerint egyedül nagy költővé lenni. Szép, de az ilyen versekkel mint

„Ha volt e szívnek kinja búja
S ha megörlé is fájdalemak szúja
Kizöldül tán még koszoruja“. sat.

még rigmus kalapáló falusi kántor sem lehet.
Mariskának. Boldog ünnepeket!

Budán ápril. 1-sején következő számok huzattal

13. 8. 53. 39. 86.

erületi
rok áll
ebbeli
keres
nálló va
vincze
szült ta
tanitók
iki tané
fiatal e
örinytai
zetek lá
elnyerés
i a „B
atók.
ber, at
Ma a
zik előtt
en. Mil
tul min
közigar
ő decent
lmasint
ő nemes
gányok
a belpoli
gyekben
s kijel
ogi oppos
t ezek
confoeder
és Er
tágabb
királyság
inné, hog
hanem a

— A sárospataki népbank 1871. évi márcziushavi üzletforgalmának kimutatása: **Bevétel.** 1871. február 28-ki pénzkészlet 1656 frt 10 kr. Egész részvényre 2700 frt. Havi részvényre 1630 frt. Adósság befizetés 36742 frt. 50 kr. Kezelés és vegyes 1144 frt. 95 kr. Egyesek betéte 6% 3444 frt. 38 kr. Tartalék alapra 130 frt. 75 kr. Összeg 47449 frt. 10 kr. **Kiadás.** Egész részvény kamatja

12 frt. 66 kr. Kamatra kiadatott 43501 frt. Kezelés és vegyes 304 frt. 88 kr. 6% Betétvisszafizetés 2383 frt. 67 kr. Ennek kamatja 18 frt. 94 kr. Kölcson visszafizetés 1200 frt. Pénzkészlet 1871. márczius 31-én 17 frt. 95 kr. Összeg 47449 frt. 10 kr. Sárospatakon, április 2-án 1871.

Oláh Ödön,
ellenőr.

KOLENER JÓZSEF,
kiadótárs.

IFJ. FARKAS LAJOS,
szerkesztőtárs.

BORÚTH ELEMÉR,
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

HIRDETÉSEK.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú magyar királyi közmun-
ka és közlekedési miniszterium f. é. márcziushó
23-án kelt 17399/1870. sz. a. rendelettel az 1.
3. 4. 5. 6. 8. és 15. sz. uj, és a 11, és 13-ik sz.
régibodrogi átmetszési munkálatoknak kiadá-
sára egy új árlejtésnek megtartása elrendelte-
tt. A munka alá veendő átmetszések kezdetét
veszik az imreghi határban és leterjednek egé-
szén a vámos-ujfalusi határig
A kiadandó köbtartalom:
az I-ső rétegben = 18507° 1' 5"
a II-ik rétegben = 22435° 4' 7"
a III-ik rétegben = 28572° 4' 6"
vagyis összesen = 69515° 4' 6" köb-
mennyiségű földmozdításból áll.

Ezen földmunka kiadására f. é. május 2-án
Sárospatakon a II-ik folyamosztály magyar
királyi mérnöki hivatalnál, zárt ajánlati árlejtési
tárgyalás fog tartatni. Felkérhetnek a vállalat-
kozni kívánók ezen munka felvállalására vo-
natkozó írásbeli zárt ajánlataikat ellátva az
ajánlati egész vállalati összegnek 5% bánat pénz-
zel, vagy ugyanannyi értékű magyar állam
pápirokkal, a tőzsdei ár szerint számítva — a
fent kitett napon reggeli 9 óráig a nevezett hi-
vatalhoz czimezve — beküldeni, vagy szemé-
lyesen beadni. — Az írásilag szerkesztett zárt
ajánlatba nem csak számokkal, hanem betük-
kel is kell hogy köbölénként kiírva legyenek
az ajánlati árak, úgy szintén kijelentve benne,
hogy ajánlattevő, az ezen vállalatra vonatkozó

részletes és általános építési feltételeknek ma-
gát minden kifogás nélkül aláveti. — az átmet-
szési tervek és ezen vállalatra vonatkozó rész-
letes feltételek az alulirt hivatalnál a reggeli 8 —
12 és délutáni 2—5-ig terjedő órákban megte-
kinthetők. — A zárt ajánlat borítékjára reá-
írandó „Zárt ajánlat a bodrogi átmetszési mun-
kálatokra“.

A tiszai II-ik folyamosztály magyar kirá-
lyi mérnöki hivatal.

Sárospatak, 1871. április 1-én.

1—3

Hirdetmény.

A s. a. ujhelyi ujonnan épült s nyári mu-
lató helylyé czélszerűen berendezett regényes
fekvésű **zsolyomkai fürdőbe** kerestetik egy
vendéglős a vendégeknek ételekkel ellátására
és italok kimérésére. Értekezhetni személyesen
vagy levél által a fürdőtulajdonos **Dózsá**
Endrével S. a. Ujhelyben.

2—3

Ház bérlet.

Klastrom utca 791-ik sz. háznál egy kü-
lön lakosztály, mely áll: 3 szoba, konyha, ka-
mara, pincze és istállóból, Sz.-Görgy naptól
bérbe adandó.

Bécs és pesti bevásárlásaim tolytán van szerencsém a mélyen tisztelt közön-
ség különös figyelmébe ajánlani

kalap-raktáramat,

mely a legnagyobb választékban a legújabb férfi és gyermek-kalapokkal van ellátva,
ugy nemkülönben divatos tavaszi séta-napernyők, legyezők, prágai és francia kez-
tyük, utitáskák, bőröndök, kofferek, séta-pálczák, divatos nyakkendők, gallérok,
ingek és karmantyuk, fekete ékszerek, illatszerek, fogpépek, Anatherin szájviz,
mindenféle szapanok, Chinaezüst asztali készletek, s azonfelül mindenféle divatcik-
kek a legnagyobb választékban s legmérsékeltebb áron.

SCHÖN FÜLÖP.

3-3

Nagy választék! Jutányos ár!

Alulírott tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, miként a főutcán az ujonna
épült Kellner József ur házában igen jól rendezett

fűszer-, norinbergi-, disz- és, rövid-áruczikkékbeli

kereskedését

Pest és Bécsben történt legújabb bevásárlásai által gazdagon ellátta,
s különösen ajánlja a Krauz és Lackenbach-féle bécsi legjobb

női, férfi és gyermek lábbelik

gyári áru raktárával.

Egyszersmind ajánlja jól rendezett árutárát, — ugymint: legjobb minőségű divatcik-
keit, ruha-ékités, bársony és selyem szalag, férfi és női fehérnemű raktárát,

a legjutányosabb árak mellett.

Midőn a t. cz. közönség meleg pártolását kéri.

Teljes tisztelettel,

TEICH HERMAN.

4-10